

Το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 και η Γεωργική Συμβουλευτική

Πάυλος Καρανικόλας,
Καθηγητής ΓΠΑ

ΗΜΕΡΙΔΑ: Ο ρόλος της Γεωργικής Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της ΚΑΠ
ΓΠΑ, 25-6-2026

2023-2027: Οι Στόχοι της ΚΑΠ

ΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Ο Τομέας της Γεωργίας:

Έξυπνος, ανθεκτικός
διαφοροποιημένος γεωργικός
τομέας για επίτευξη
επισιτιστικής ασφάλειας

2. Το Περιβάλλον:

Περιβαλλοντική φροντίδα και
δράση για το κλίμα

3. Η Ύπαιθρος:

Η ενίσχυση του
κοινωνικοοικονομικού
ιστού των αγροτικών
περιοχών

ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

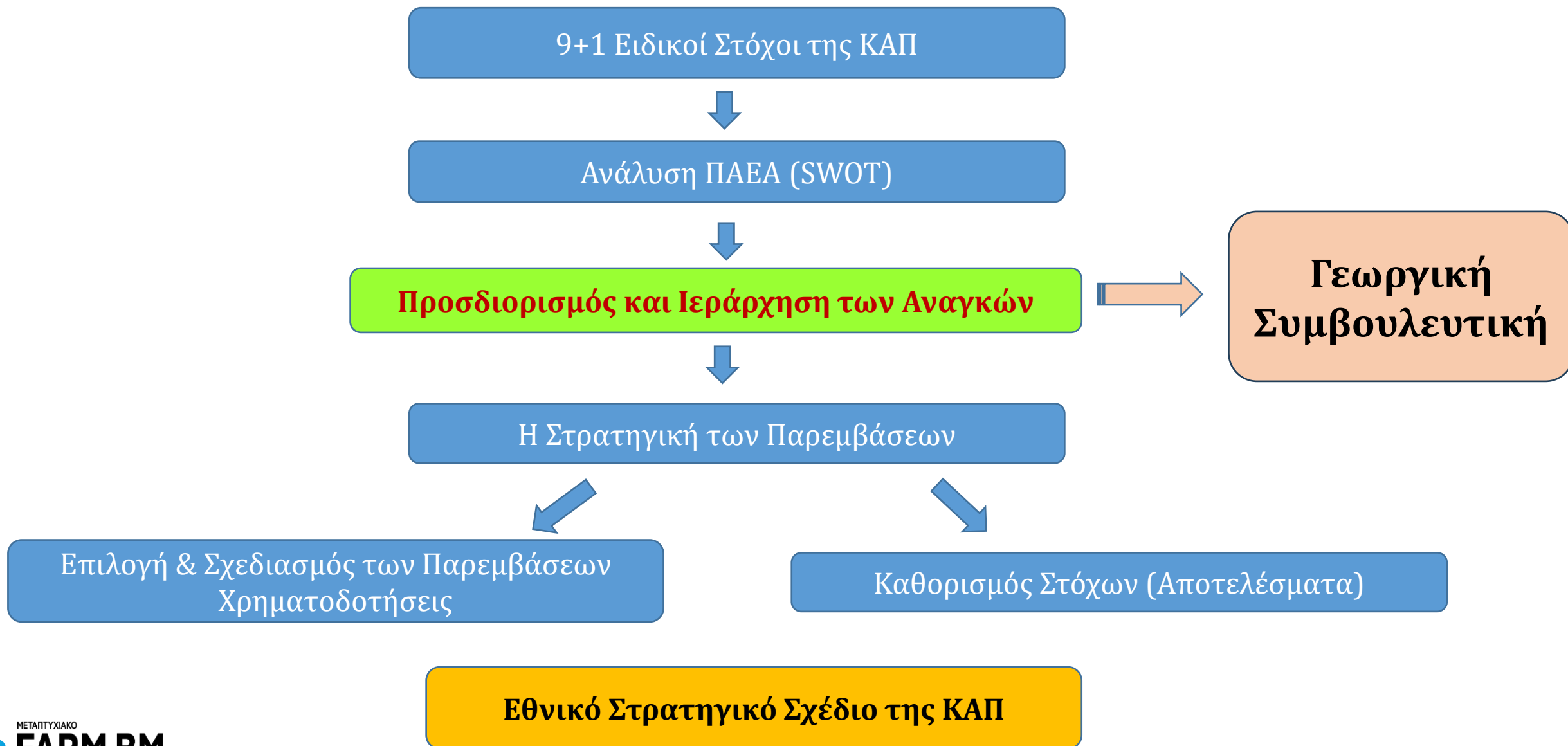
1. Βιώσιμο Γεωργικό Εισόδημα
2. Ανταγωνιστικότητα
3. Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αγροδιατροφική αλυσίδα

4. Κλιματική Αλλαγή
5. Διαχείριση Φυσικών Πόρων
6. Βιοποικιλότητα

7. Προσέλκυση Νέων
8. Προώθηση Απασχόλησης
9. Γεωργία-Ασφαλή Τρόφιμα

10. Γνώση, Καινοτομία, Ψηφιοποίηση

Η Προγραμματική Διαδικασία

Ο Προσδιορισμός και η Ιεράρχηση των Αναγκών σε κάθε Ειδικό Στόχο της ΚΑΠ

[Από την SWOT στην TOWS]

	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	Χρησιμοποιούμε τα Πλεονεκτήματα για να μεγιστοποιήσουμε τις Ευκαιρίες	Μειώνουμε τις Αδυναμίες για να αναπτύξουμε τις Ευκαιρίες
ΑΠΕΙΛΕΣ	Χρησιμοποιούμε τα Πλεονεκτήματα για να μειώσουμε τις Απειλές	Ελαχιστοποιούμε τις Αδυναμίες και αποφεύγουμε τις Απειλές

Η Ιεράρχηση των Αναγκών σε κάθε Ειδικό Στόχο

Πραγματοποιήθηκε *δημόσια διαβούλευση ανά ειδικό στόχο*, σε ειδικές ομάδες εστίασης (focus groups), ώστε να εκτιμηθεί το ειδικό βάρος κάθε προσδιορισθείσας ανάγκης.

Στη διαβούλευση συμμετέχει αντιπροσωπευτικό δείγμα ατόμων, π.χ. εκπρόσωποι εμπλεκόμενων οργανισμών και επιχειρήσεων, κοινωνικών εταίρων και επιλεγμένο δείγμα οργανώσεων ωφελούμενων από τα Μέτρα της ΚΑΠ.

Στην ποσοτική ιεράρχηση κάθε ανάγκης, εκτός από την βαθμολογία που δίνει κάθε συμμετέχων στη διαβούλευση, χρησιμοποιούνται και ποσοτικές μέθοδοι, όπως π.χ. η Διαδικασία Αναλυτικής Ιεράρχησης (Analytical Hierarchy Process – AHP).

Ειδικός Στόχος 1: Βιώσιμο Γεωργικό Εισόδημα

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Μείωση του κόστους παραγωγής στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις εντάσεως εργασίας.	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
Βελτίωση της Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής στις εκμεταλλεύσεις των παραγωγικών εξειδικεύσεων: δημητριακών, λοιπών αροτραίων, της ελαιοκομίας και της αμπελοκαλλιέργειας	
Αύξηση της αξίας παραγωγής στην κρεοπαραγωγή βοοτροφία και πιο ορθολογική διανομή της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του βοείου κρέατος.	

Ειδικός Στόχος 2: Ανταγωνιστικότητα

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Δημιουργία και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος AKIS σε μεγάλη κλίμακα για την εκπαίδευση και παροχή συμβουλών .	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
Αύξηση των επενδύσεων και βελτίωση της στόχευσης των επενδυτικών μέτρων του Πυλώνα II	
Υποστήριξη για περαιτέρω αύξηση της παραγωγικότητας στην αιγοπροβατοτροφία και τα κηπευτικά.	

Ειδικός Στόχος 3:

Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αγροδιατροφική αλυσίδα

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Αξιοποίηση της αυξημένης ζήτησης για ασφαλή και ποιοτικά τρόφιμα που διαθέτουν σήμανση.	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
Λήψη μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε εξωστρεφή α/δ προϊόντα.	

Ειδικός Στόχος 7: Προσέλκυση Νέων

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Αναβάθμιση εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και παροχή συμβουλών με επικέντρωση στους νέους γεωργούς.	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Ειδικός Στόχος 8:

Πρώθηση Απασχόλησης

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Εστίαση σε δράσεις για την υποβοήθηση της ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Ειδικός Στόχος 10:

Γνώση, Καινοτομία, Ψηφιοποίηση

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Βελτίωση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, ευκαιριών κατάρτισης και τεχνολογικών υποδομών για την ηλικιακή ανανέωση του απασχολούμενου αγροτικού δυναμικού και την ενσωμάτωση των τεχνολογικών επιτευγμάτων στην παραγωγική διαδικασία	Εγκατάσταση συμβούλων και συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών σε γεωργούς και λοιπές ενδιαφερόμενες ομάδες (stakeholders)
Ενίσχυση των δράσεων που αφορούν στη διάχυση και αξιοποίηση/υιοθέτηση καινοτομιών ιδίως μέσω συνεργασιών	Εγκατάσταση συμβούλων και συμβουλευτικών υπηρεσιών (advisors - advisory services)

Ειδικός Στόχος 4: Κλιματική Αλλαγή

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Συμπερίληψη στο ΑΚΙΣ δράσεων ενημέρωσης, κατάρτισης και συμβουλών για δράσεις μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.	- Τομεακές παρεμβάσεις - Συνεργασία - Ανταλλαγή γνώσεων και ενημέρωση

Ειδικός Στόχος 5:

Διαχείριση Φυσικών Πόρων

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Συμπερίληψη στο ΑΚΙΣ δράσεων ενημέρωσης, κατάρτισης και συμβουλών για δράσεις προστασίας των εδαφικών πόρων.	- Τομεακές παρεμβάσεις - Συνεργασία - Ανταλλαγή γνώσεων και ενημέρωση

Ειδικός Στόχος 6: Βιοποικιλότητα

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Ενθάρρυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, παροχής κατάρτισης και συμβουλών στους παραγωγούς στα πλαίσια του AKIS, ώστε να γίνουν πιο κατανοητές οι σχέσεις αλληλεπίδρασης γεωργίας / δασοπονίας και βιοποικιλότητας και να διευκολυνθεί η εφαρμογή της ενισχυμένης αιρεσιμότητας καθώς και των άλλων μέτρων του Στρατηγικού Σχεδίου.	- Τομεακές παρεμβάσεις - Συνεργασία - Ανταλλαγή γνώσεων και ενημέρωση

Ειδικός Στόχος 9: Γεωργία-Ασφαλή Τρόφιμα

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
Ενίσχυση των δράσεων κατάρτισης/συμβουλευτικής προς τους γεωργούς για την ορθολογική χρήση των φυτοπροστατευτικών	Συμμετοχή σε προγράμματα εκπαίδευσης / λήψης συμβουλών

Γεωργική Συμβουλευτική και Σ.Σχ. ΚΑΠ 2023-2027

- Π3-78.2 για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Π1-31.6: Ενίσχυση παραγωγών για την εφαρμογή φιλικών για το περιβάλλον πρακτικών διαχείρισης
- Π1-31.7: Περιβαλλοντική διαχείριση κτηνοτροφικών συστημάτων
- Π1-32.3: Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος για τη ζωική παραγωγή
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε επιχειρησιακά προγράμματα οπωροκηπευτικών, ελαιόλαδου και μελιού
- Π3-70-3.1: Καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων
- Π3-70-3.2: Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία
- Π3-70-5.1 - Μείωση αποτυπώματος άνθρακα σε αρόσιμες καλλιέργειες
- Π3-75.1: Εγκατάσταση γεωργών νεαρής ηλικίας
- Π3-77-3.1: Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας

Γεωργική Συμβουλευτική και ανταγωνιστικότητα/βιωσιμότητα κλάδων παραγωγής

Η **παροχή συνδεδεμένων ενισχύσεων** για αντιμετώπιση δυσκολιών που αντιμετωπίζουν ορισμένοι τομείς και παραγωγές, μέσω της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας ή της ποιότητας

Σ.Σχ. ΚΑΠ 2023-27: *προϋπόθεση για τη λήψη συνδεδεμένης ενίσχυσης στη ζωική παραγωγή, αποτελεί για όλους τους δικαιούχους κτηνοτρόφους, η συμμετοχή τους σε πρόγραμμα παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης (AKIS), από την 1/1/2025.*

Οπότε ανακύπτουν κρίσιμα ερωτήματα:

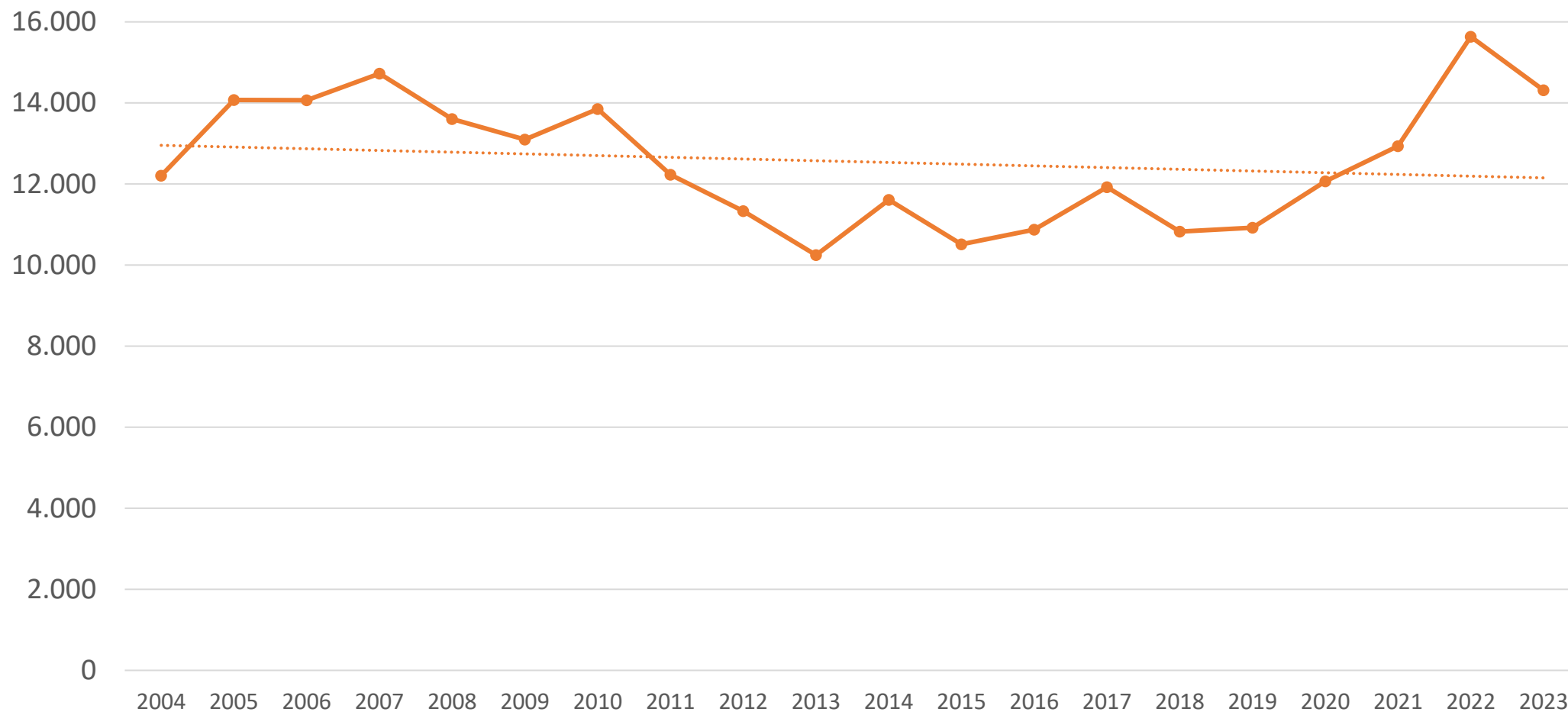
- Πότε και πώς θα δημιουργηθεί ο κατάλληλος μηχανισμός για την εκπλήρωση αυτής της ανάγκης;
- Πόσοι και ποιοι σύμβουλοι θα τον πλαισιώσουν;
- Ποια θα είναι η σχέση του με το Σύστημα Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (AKIS);

Γεωργική Συμβουλευτική:
Πέρα από τη γραφειοκρατική λογική

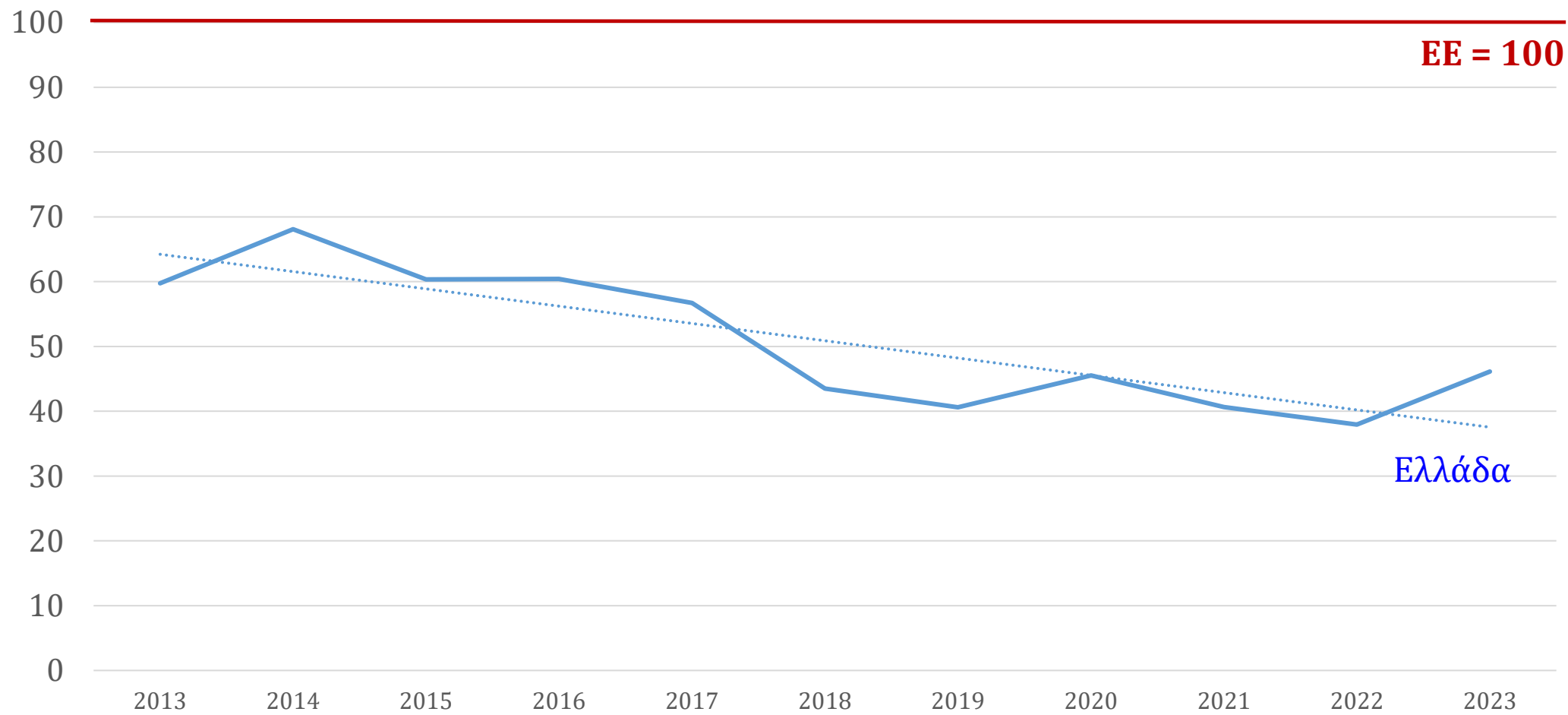
ή:

πώς η Γεωργική Συμβουλευτική θα συμβάλει στην επίλυση
θεμελιωδών προβλημάτων;

Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα ανά επαγγελματική εκμετάλλευση (ποσά σε ευρώ, τρέχουσες τιμές)

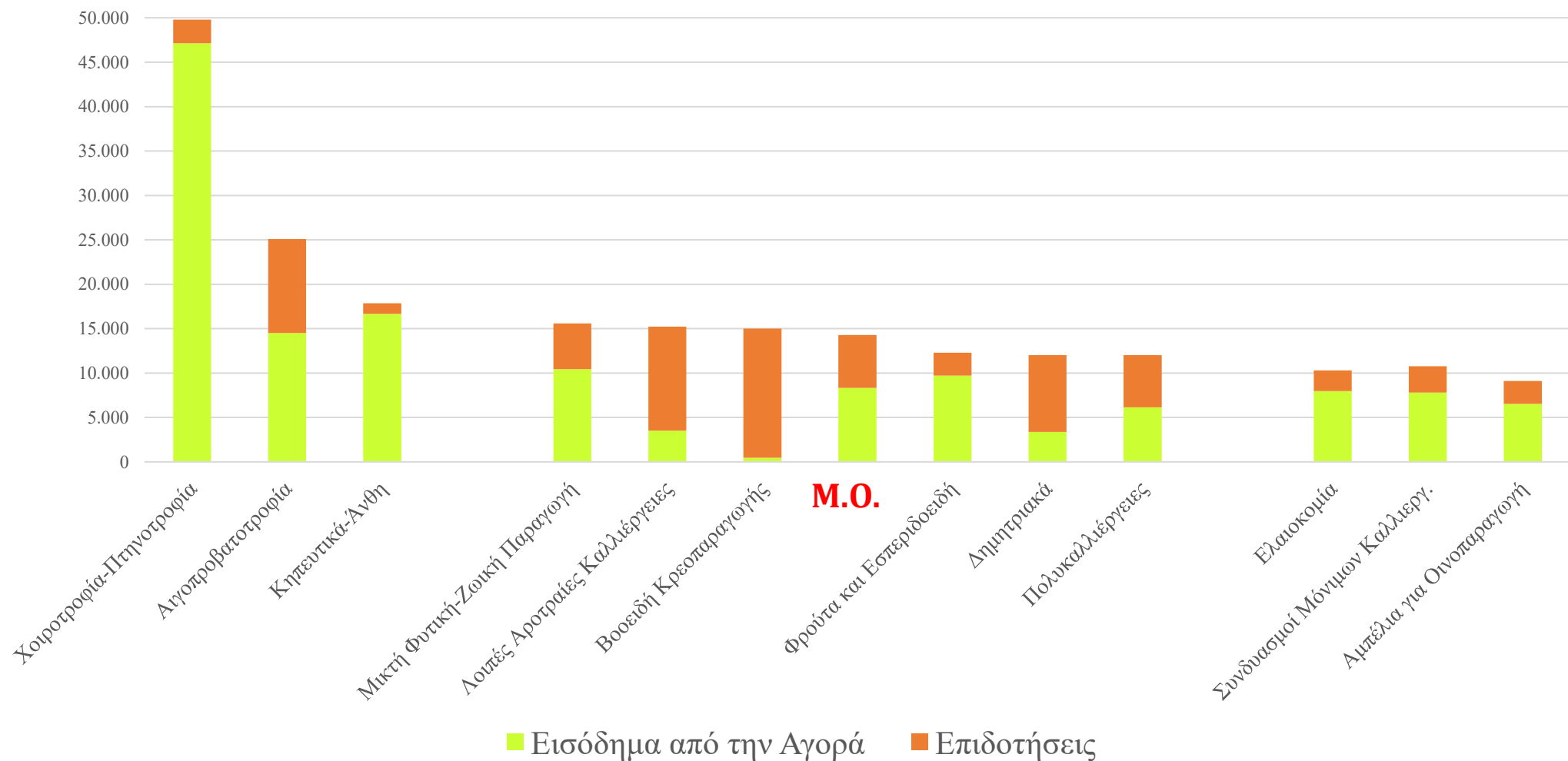

Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα ανά επαγγελματική εκμετάλλευση συγκριτικά με τον μέσο όρο της ΕΕ

Η μεγάλη εισοδηματική ετερογένεια της Ελληνικής Γεωργίας

ΓΟΕ ανά επαγγελματική εκμετάλλευση (Μ.Ο. 2021-2023)

Δύο μείζονα προβλήματα της Ελληνικής Γεωργίας και η Γεωργική Συμβουλευτική

Δύο μείζονα προβλήματα της Ελληνικής Γεωργίας

I. Αποεπένδυση

II. Στάσιμη ή φθίνουσα Παραγωγικότητα

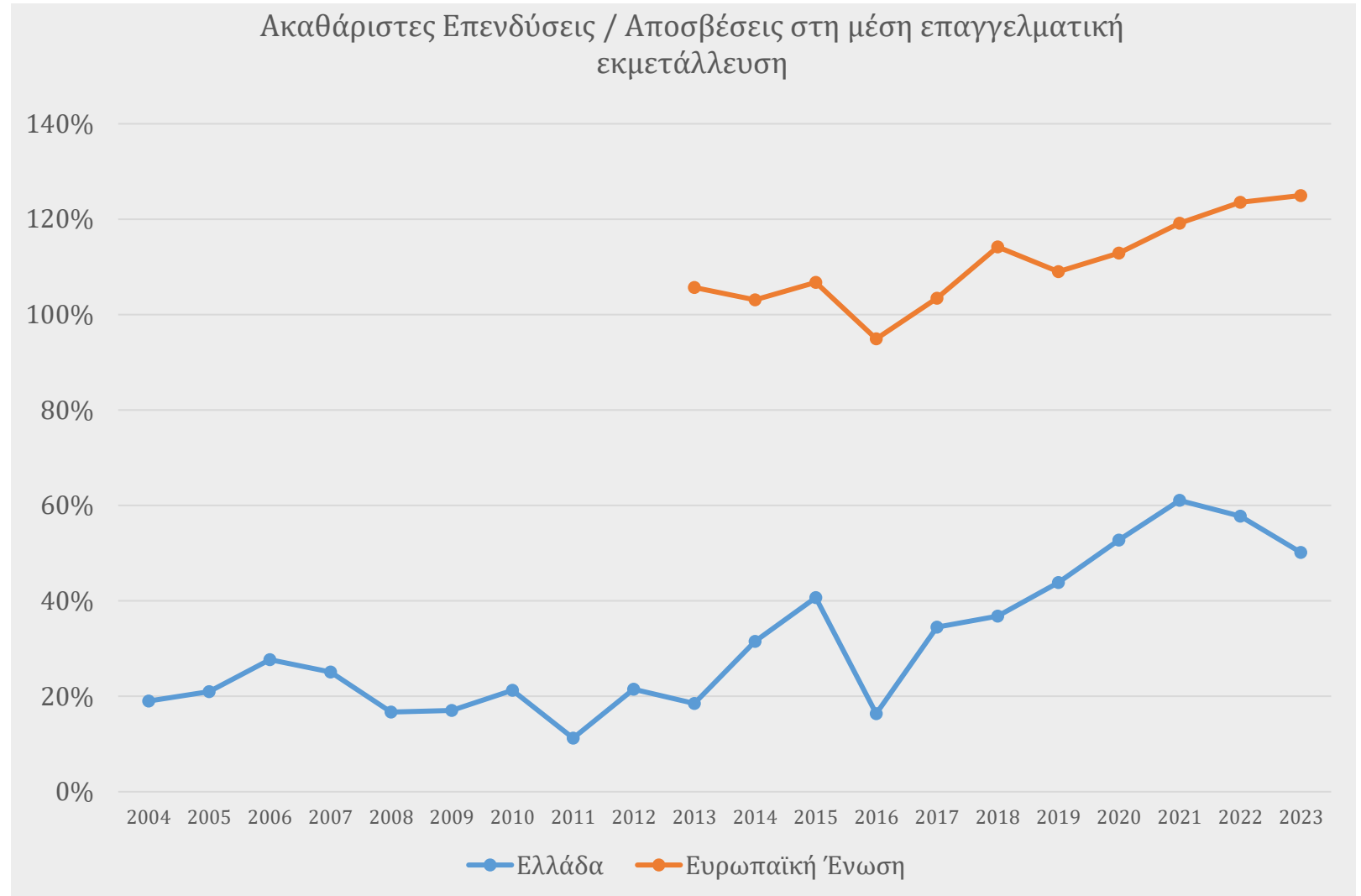
Η ανάγκη για Επενδύσεις κάθε χρόνο, ώστε να:

- 1) αναπληρώνεται το κεφάλαιο που έχει φθαρεί [αποσβέσεις] και
- 2) να δημιουργείται νέο σταθερό κεφάλαιο, δηλ. να επεκτείνεται το παραγωγικό σύστημα της εκμετάλλευσης.

Προβλήματα στην Ελληνική Γεωργία:

- α) η υπερεπένδυση
- β) **η αποεπένδυση**

Αποεπένδυση

Η αναποτελεσματική επενδυτική συμπεριφορά

Η ύπαρξη πολλών μικρών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα δημιουργεί μια τεχνητή ανάγκη για μεγαλύτερες ποσότητες βασικού κεφαλαιουχικού εξοπλισμού.

Αυτό συνεπάγεται **λίγο υψηλότερες συνολικές επενδυτικές δαπάνες**, αλλά:

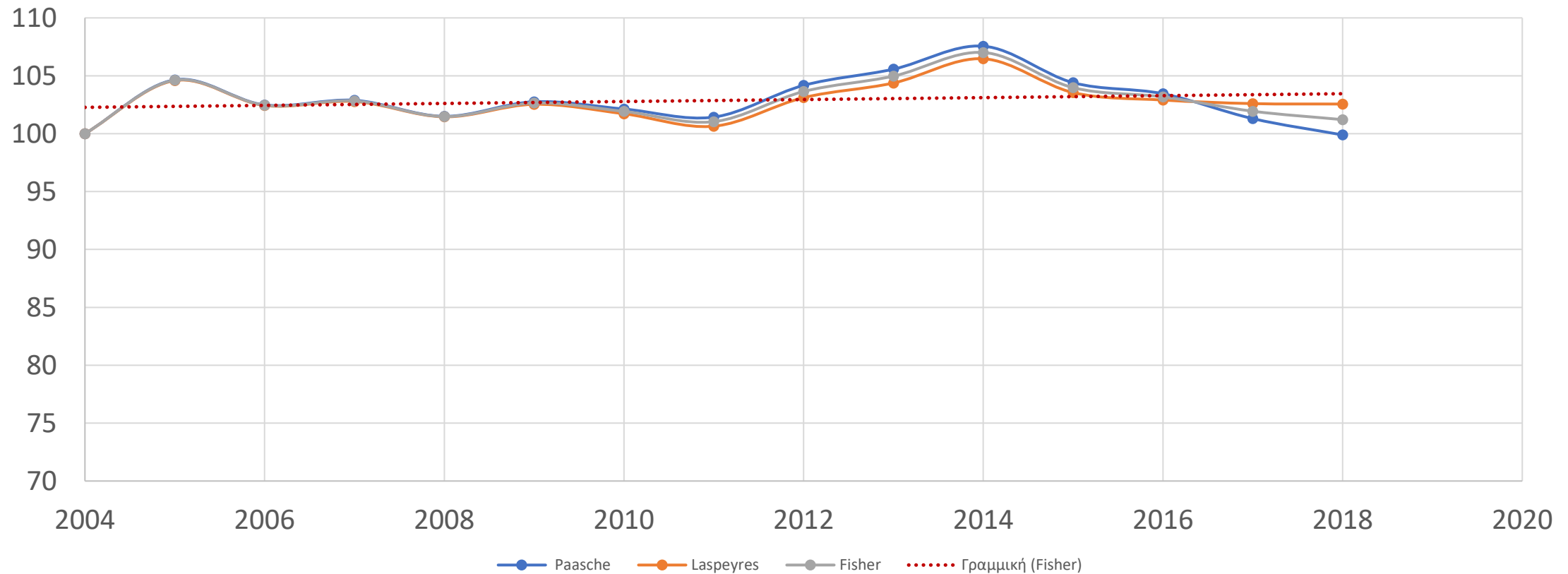
- **η κατανομή τους δεν είναι η πλέον αποδοτική** (υπερεπένδυση σε φθηνό βασικό εξοπλισμό και υποεπένδυση σε ακριβότερο και πιο σύγχρονο βασικό εξοπλισμό, όπως επίσης και σε συμπληρωματικό εξοπλισμό), και
- **ο μέσος βαθμός χρησιμοποίησης του νέου φυσικού κεφαλαίου είναι πολύ χαμηλότερος του δυνητικού** (αφού αντιστοιχεί σε μικρότερη έκταση)

Υποαπασχόληση των Γεωργικών Ελκυστήρων στην Ελλάδα

- Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι γεωργικοί ελκυστήρες στην Ελλάδα δουλεύουν περίπου 400 με 600 ώρες το χρόνο.
- Σε εντατικές καλλιέργειες, οι ώρες μπορεί να είναι περισσότερες.
- Σε μικρές ή ημιαπασχολούμενες εκμεταλλεύσεις, οι ώρες λειτουργίας μπορεί να πέφτουν κάτω από τις 300-400 ώρες ετησίως.
- Η μεγάλη ηλικία των περισσότερων ελκυστήρων επηρεάζει τη συχνότητα χρήσης και τις ώρες εργασίας τους.

Στάσιμη ή φθίνουσα Παραγωγικότητα

Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής
στη μέση επαγγελματική εκμετάλλευση
(Total Factor Productivity, κινητοί Μ.Ο. τριετίας, 2004=100)

Η συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής (ΣΠΣΠ)

$$\text{ΣΠΣΠ} = \text{Αξία Εκροών} / \text{Ποσότητα [ή Αξία] Εισροών}$$

Ο κύριος λόγος για τις πενιχρές επιδόσεις της ΣΠΣΠ (TFP) είναι η **αναποτελεσματική χρησιμοποίηση της τεχνολογίας** και κατά δεύτερο λόγο **η αναποτελεσματικότητα της κλίμακας παραγωγής**, δηλ. του μεγέθους των εκμεταλλεύσεων.

Η τεχνική (αν)αποτελεσματικότητα

Εξειδικευμένες έρευνες με στοιχεία από το πανελλήνιο δείγμα επαγγελματιών γεωργικών εκμεταλλεύσεων (του ΔΙΓΕΛΠ), έδειξαν ότι στην Ελληνική Γεωργία:

Ο μέσος βαθμός καθαρής τεχνικής αποτελεσματικότητας είναι 76%. Αυτό οφείλεται κυρίως στη μη ορθολογική χρήση αναλώσιμων υλικών και γενικότερα στοιχείων του κυκλοφοριακού κεφαλαίου.

Αυτό σημαίνει ότι η ίδια ποσότητα προϊόντος θα μπορούσε να παραχθεί με 24% λιγότερες εισροές, δηλ. τόση είναι η σπατάλη των εισροών.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν περίπου 2,08 δισεκ. ευρώ κάθε χρόνο, όσα και οι ετήσιοι πόροι του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027.

Η αναποτελεσματικότητα της κλίμακας παραγωγής

Αυτή αναφέρεται στην απόκλιση του μεγέθους των εκμεταλλεύσεων σε σχέση με το «βέλτιστο» μέγεθος. Εξειδικευμένες έρευνες με στοιχεία από το πανελλήνιο δείγμα γεωργικών εκμεταλλεύσεων του ΔΙΓΕΛΠ (FADN-RICA), έδειξαν ότι στην Ελληνική Γεωργία **ο μέσος βαθμός της αποτελεσματικότητας κλίμακας είναι 89%.**

Η αναντιστοιχία του μεγέθους των χρησιμοποιούμενων συντελεστών σταθερού κεφαλαίου (π.χ. γεωργικά μηχανήματα) σε σχέση με το «μικρό» μέγεθος της εκμετάλλευσης, επιβαρύνει τις εκμεταλλεύσεις με «σχολάζον» (και ακριβό) δυναμικό, αυξάνει το κόστος παραγωγής μέσω της σημαντικής αύξησης των αποσβέσεων του σταθερού κεφαλαίου και τελικά μειώνει το επιτυγχανόμενο ΓΟΕ, ενώ παράλληλα δεν συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Πώς θα μπορούσε να αυξηθεί η Παραγωγικότητα; [1]

I. Με τη βελτίωση της τεχνολογίας, της αποτελεσματικότητας κλίμακας (μεγέθους) και την πιο αποτελεσματική χρήση των εισροών,

όπως π.χ. με:

- την εισαγωγή καινοτομικών τεχνολογικών μεθόδων στην άσκηση της γεωργίας,
- Την εισαγωγή θεσμικών και οργανωτικών καινοτομιών
- την ουσιαστική εκπαίδευση των γεωργών,
- την **εκτεταμένη χρήση γεωργικών συμβουλών**, που θα αφορούν την αποτελεσματική χρήση των νέων τεχνολογιών, την τεχνική αποτελεσματικότητα (ορθή χρήση των εισροών) και την αποτελεσματικότητα κλίμακας (διαμόρφωση ορθού μεγέθους, κυρίως του σταθερού κεφαλαίου των εκμεταλλεύσεων)

Πώς θα μπορούσε να αυξηθεί η Παραγωγικότητα; [2]

II. Με την **αύξηση των επενδύσεων** και κυρίως την **εφαρμογή ρεαλιστικών επενδυτικών σχεδίων** που θα έχουν αξιόπιστη, σύγχρονη και λεπτομερή τεχνολογική και οικονομική τεκμηρίωση (δηλ. επανακαθορισμό του τρόπου εφαρμογής των Σχεδίων Βελτίωσης και των επενδύσεων της πρώτης μεταποίησης)

Το πρόβλημα της αναποτελεσματικής επενδυτικής συμπεριφοράς θα μπορούσε να μετριασθεί με:

- **Υψηλότερο βαθμό συλλογικής οργάνωσης** (συνεταιρισμοί και ομάδες παραγωγών). Οι συλλογικοί αυτοί φορείς θα μπορούσαν να συγκεντρώνουν τις επιμέρους ανάγκες των μελών τους για εξοπλισμό, επιτυγχάνοντας, αφενός διαμοιρασμό του κόστους και εκμετάλλευση των οικονομιών κλίμακας για τα μέλη τους,
- **Ουσιαστική καθοδήγηση και συμβουλευτική υποστήριξη** στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Η συμβουλευτική υποστήριξη και οι κατευθύνσεις για τις γεωργικές επενδύσεις [1]

- Δεδομένου ότι πολλές φορές ο υποψήφιος επενδυτής δεν γνωρίζει πού να επενδύσει, οι μελετητές οφείλουν να βοηθούν τον εν δυνάμει δικαιούχο ώστε το επενδυτικό σχέδιο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του.
- Στην μέχρι τώρα εφαρμοζόμενη διαδικασία, η εργασία του μελετητή ουσιαστικά ολοκληρώνεται με την κατάθεση του Σχ.Β. Όμως, καθώς υπάρχει έλλειψη πραγματικών γεωργικών συμβουλών, οι γεωτεχνικοί-μελετητές σύνταξης των Σχ.Β. έχουν ευθύνη. Πρέπει να υφίσταται **ουσιαστική καθοδήγηση** (mentoring) και **συμβουλευτική υποστήριξη** στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (ενδεχομένως και στη μεταποίηση) κατά τον σχεδιασμό των επενδύσεών τους.

Η συμβουλευτική υποστήριξη και οι κατευθύνσεις για τις γεωργικές επενδύσεις [2]

- Θα πρέπει να υποστηριχθεί η επένδυση σε όλη τη διαδικασία, από την αρχική σύλληψη της ιδέας, μέχρι την υλοποίηση και την χρησιμοποίησή της.
- Επομένως, ο επενδυτής πρέπει να απευθύνεται σε μελετητή, ο οποίος να διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικοοικονομικές γνώσεις και η συμβολή του μελετητή θα πρέπει να συνεχίζεται και στη φάση της υλοποίησης και χρησιμοποίησης της επένδυσης, ή εναλλακτικά αυτό να το κάνει ανεξάρτητος σύμβουλος.

Γιατί είναι **απαραίτητος** ο συνδυασμός
τεχνικών και γεωργοοικονομικών γνώσεων;

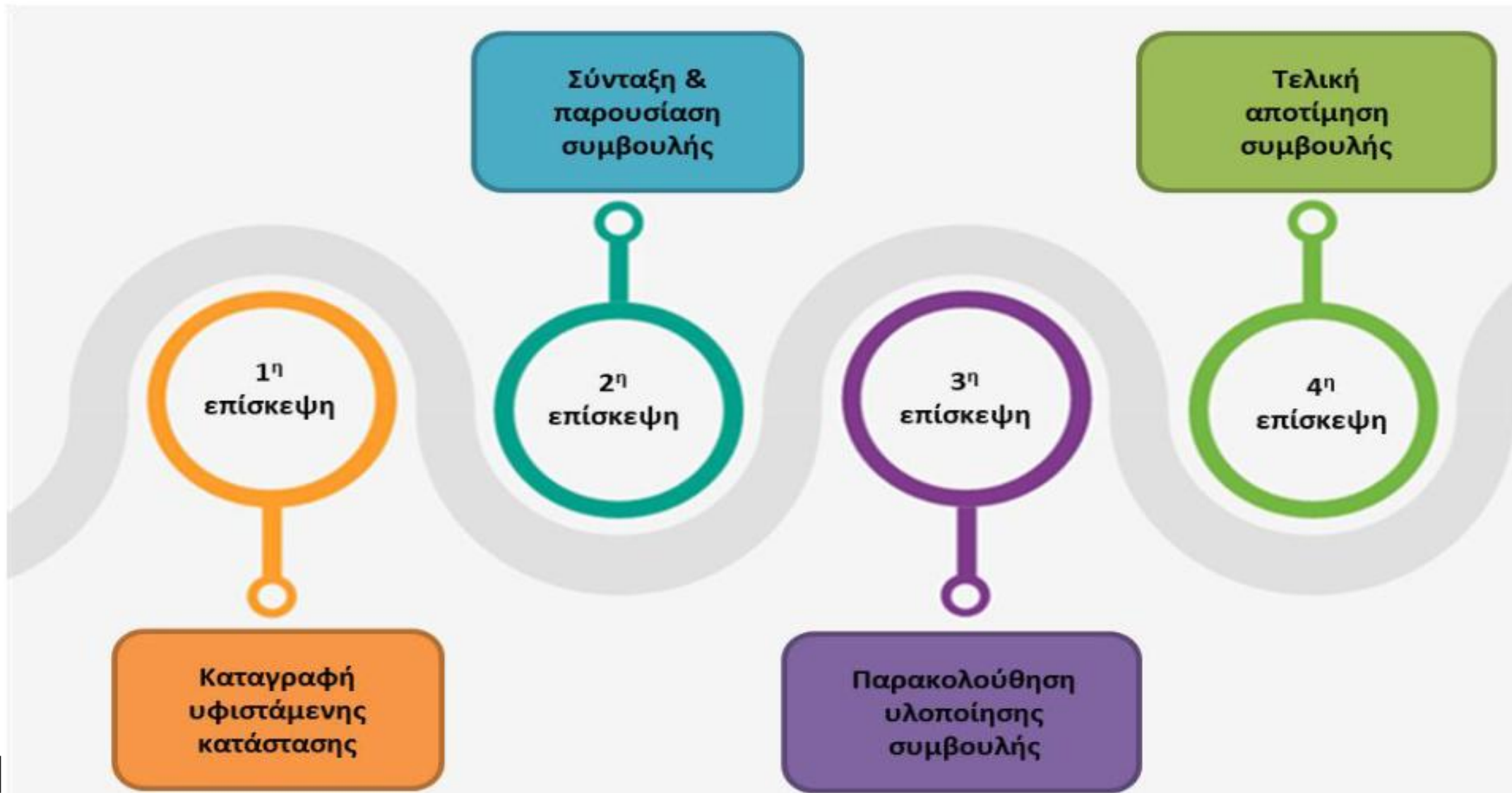
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

FARM BM

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Επιχειρηματικότητα & Συμβουλευτική
στην Αγροτική Ανάπτυξη

Οι φάσεις της Συμβουλευτικής

Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά:

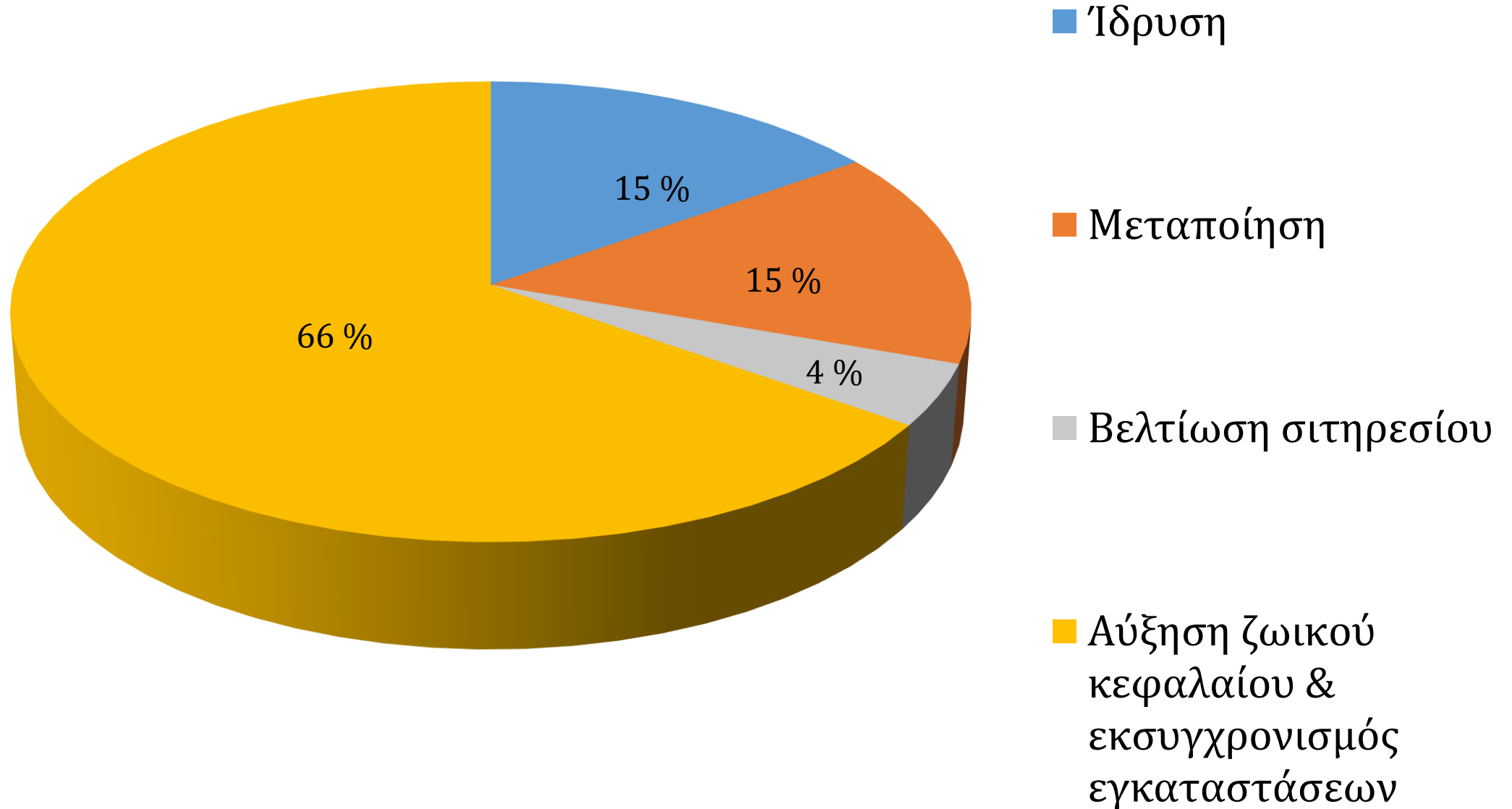
Επιχειρηματικά σχέδια, Συμβουλευτική & δημιουργία καινοτόμων προϊόντων

- ✓ **Γραμματικό, Καρδίτσας** - Βιολογικό εντομοαπωθητικό με ΦΑΦ
- ✓ **Φάρσαλα**- Παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού χαμομηλιού
- ✓ **Τρίκαλα**- Παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού μελισσόχορτου, τσαγιού του βουνού & άγριου τριαντάφυλλο
- ✓ **Χανιά**-Εγκατάσταση μητρικών φυτειών – για παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού: Μαλοτήρας, Δίκταμου & Ματζουράνας

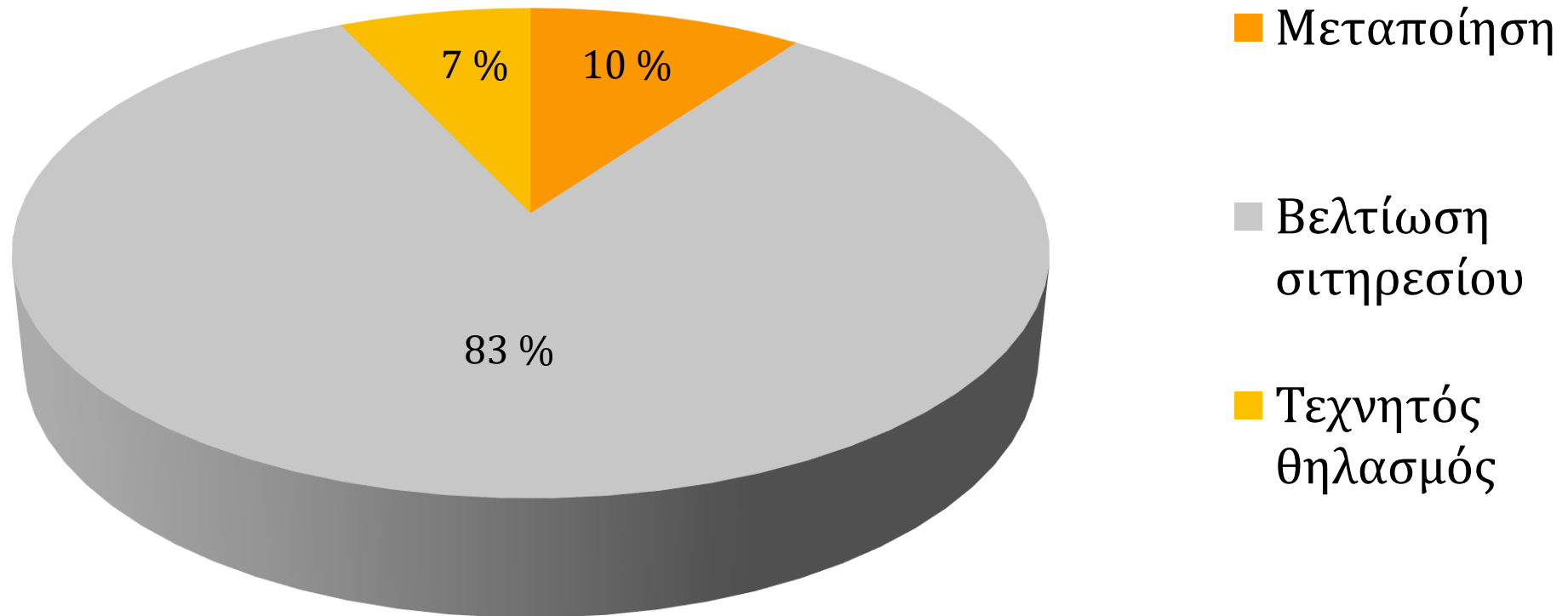

- ✓ **Αλμυρός Βόλου** –Κάψουλες με ΦΑΦ
- ✓ **Λάρισα**–Καραμέλες με εκχύλισμα βιομηχανικής Κάνναβης
- ✓ **Λάρισα** - Φυσικό στοματικό διάλυμα από ανθόνερο Φασκόμηλου & Μέντας
- ✓ **Βαμβακού, Λακωνίας** -Εγκατάσταση μητρικών φυτειών - καλλιεργειών Τσαγιού του Βουνού και Ρίγανης

Επιχειρηματικά Σχέδια Νέων Κτηνοτρόφων στην περιφέρεια Θεσσαλίας

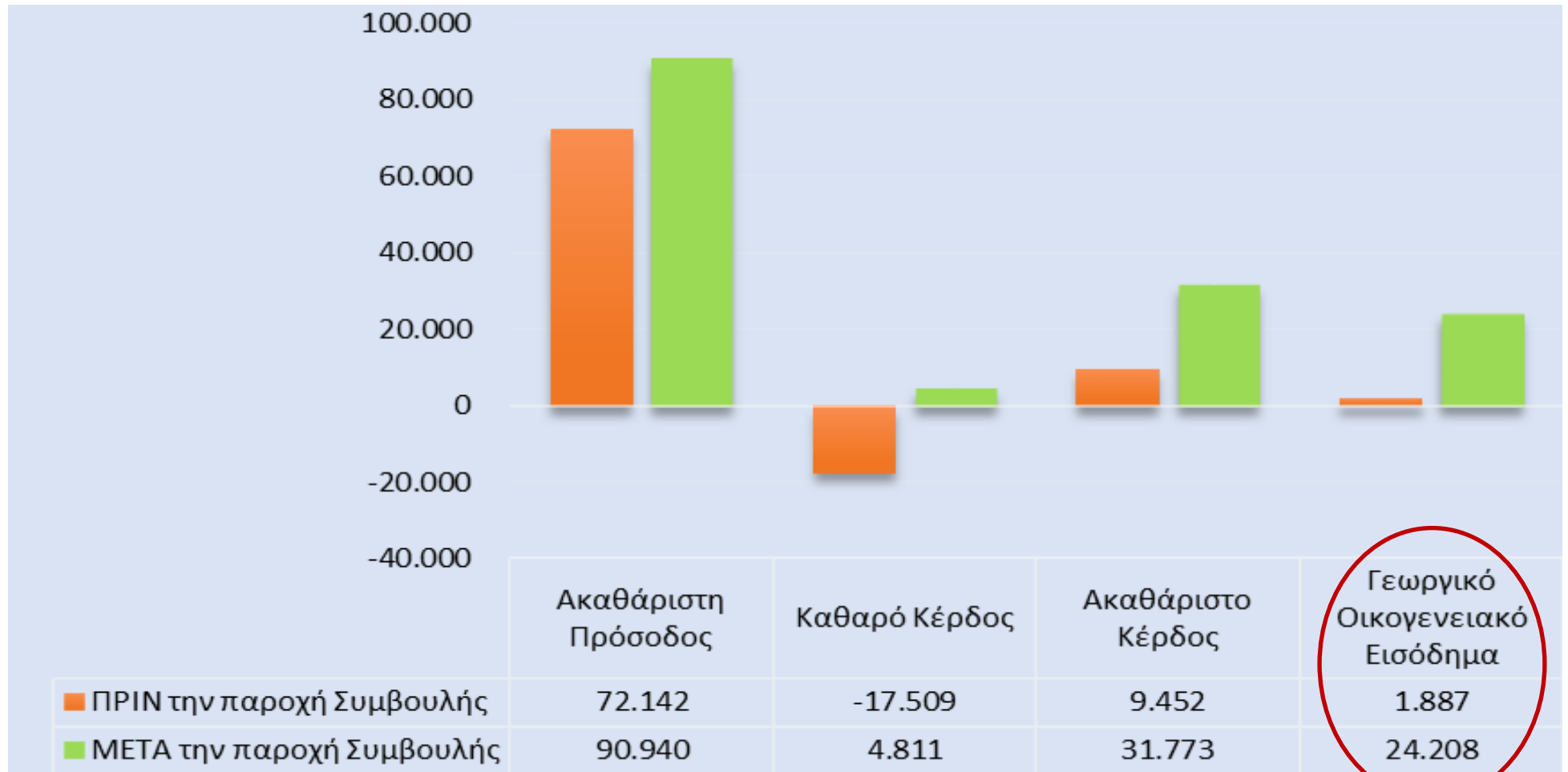
Δράσεις Συμβουλευτικής σε Νέους Κτηνοτρόφους στην περιφέρεια Θεσσαλίας

Ενδεικτικά αποτελέσματα της Συμβουλευτικής

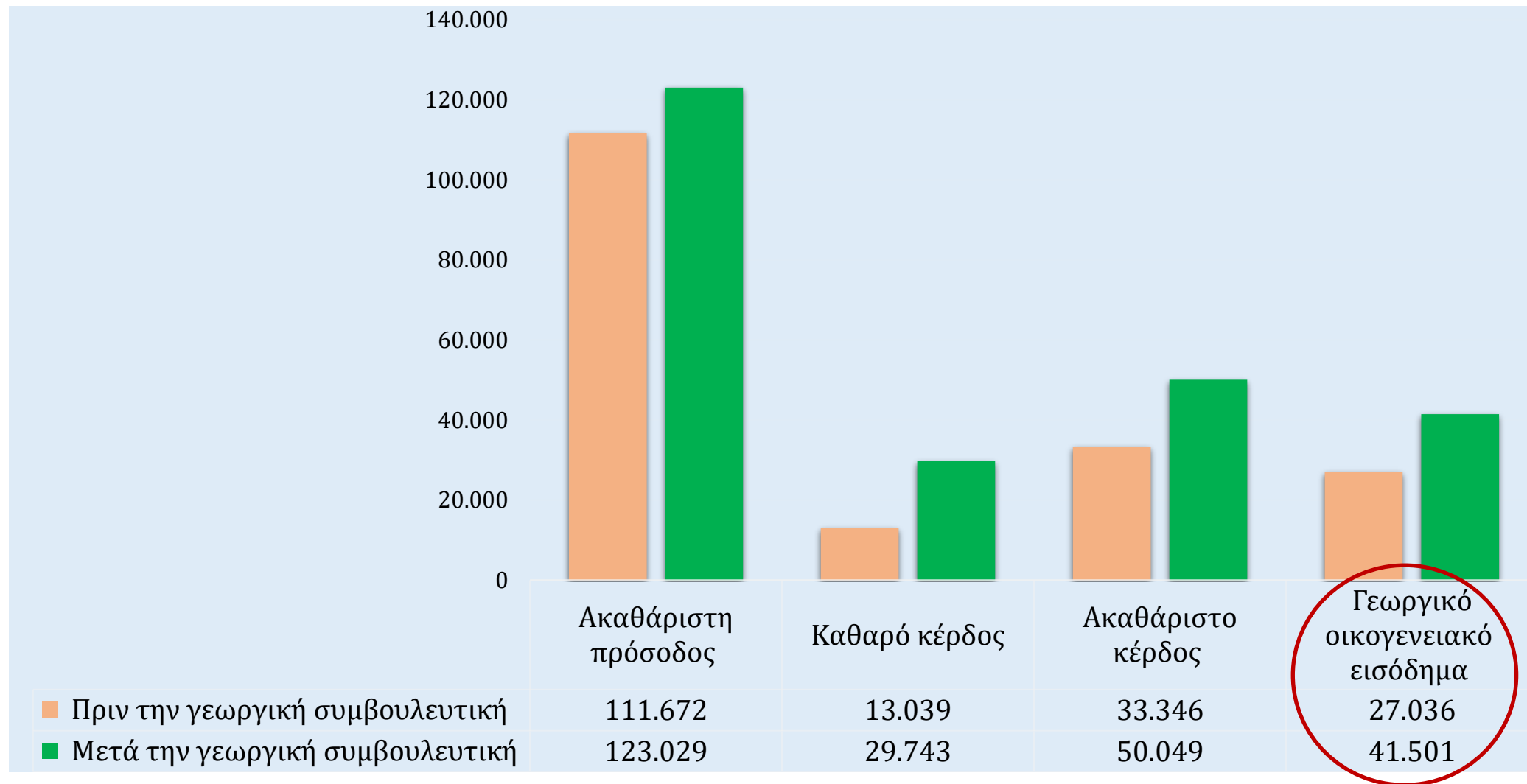
Κατηγορία συμβουλής: **Βελτίωση σιτηρεσίου**

Δυναμικότητα εκτροφής: **220 προβατίνες**

Κατηγορία συμβουλής: Βελτίωση σιτηρεσίου

Δυναμικότητα εκτροφής: 240 προβατίνες

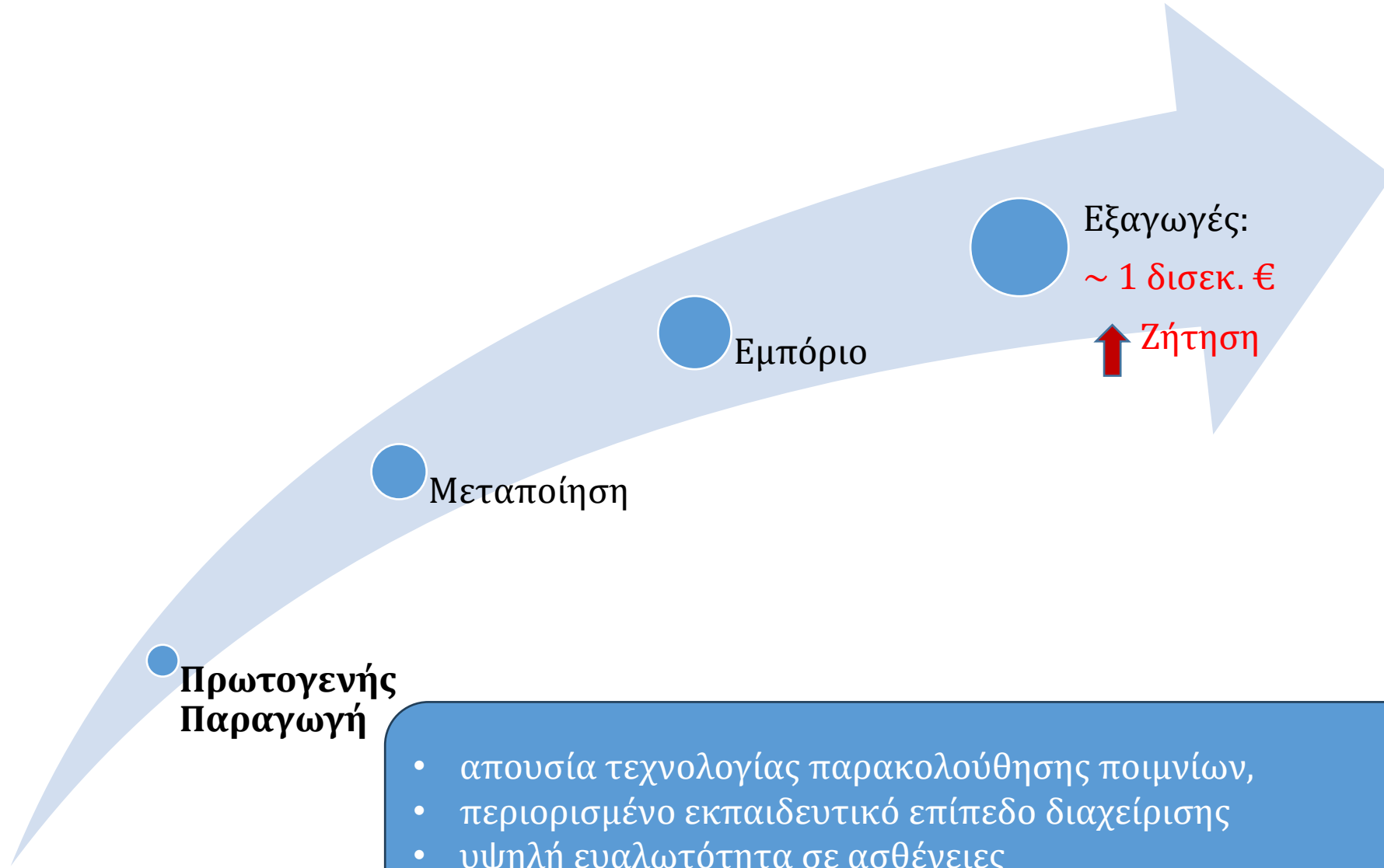
Αποτελέσματα των Συμβουλών

Σύντομή περιγραφή της συμβουλής	Αποτελέσματα μετά την εφαρμογή της συμβουλής
1.Εφαρμογή τεχνητού θηλασμού (τ.θ.), με σκοπό την αύξηση της εμπορεύσιμης ποσότητας γάλακτος <i>*Αριθμός προβατίνων στις οποίες εφαρμόστηκε ο τ.θ.: <u>100</u></i> <i>* Συνολικός αριθμός προβατίνων στο κοπάδι: <u>900</u></i>	✓ Εμπορεύσιμο γάλα /ζώο (λίτρα): ➤ Στο τ.θ.= 82,5 ➤ Στο φυσικό θηλασμό = 37.5 ✓ Αξία πρόβειου γάλακτος στη επιπρόσθετη παραγόμενη ποσότητα του: 4.500 € ✓ Βελτίωση Οικονομικού Αποτελέσματος για 100 προβατίνες: 2.037€ ✓ Βελτίωση Οικονομικού Αποτελέσματος για 900 προβατίνες: 18.342€
2.Δημιουργία γαλακτοκομικής μεταποιητικής μονάδας <i>*Αριθμός αιγών στις οποίες εφαρμόστηκε η συμβουλή: <u>500</u></i>	✓ Υποστήριξη στην ίδρυση μικρής γαλακτοκομικής μονάδας (νομικές ενέργειες, εύρεση απαραίτητου εξοπλισμού τύπου container) ✓ Ανάπτυξη και επιλογή ιδεών – Brainstorming με σκοπό την δημιουργία προϊόντων ✓ Δοκιμαστική παραγωγή προϊόντων (1. Κρέμα βανίλια με φυσική βανίλια Μαδαγασκάρης και καστανή ζάχαρη από κατσικίσιο γάλα, 2. Φρέσκο αλοιφωτό τυρί από κατσικίσιο γάλα αλατισμένο και μη, 3. Αίγιο πόσιμο παστεριωμένο γάλα)

Οι κύριες συνιστώσες επιτυχίας της δράσης:

- Ολοκληρωμένη οργάνωση σε τοπικό επίπεδο
- Διεπιστημονικότητα της ομάδας
- Ημερομηνίες ορόσημα
- Ανατροφοδότηση – εντοπισμός δυσκολιών – ενδεχόμενη τροποποίηση/επαναπροσδιορισμός της συμβουλής
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εγχειρήματος

Η αλυσίδα αξίας της Φέτας ΠΟΠ

- απουσία τεχνολογίας παρακολούθησης ποιμνίων,
- περιορισμένο εκπαιδευτικό επίπεδο διαχείρισης
- υψηλή ευαλωτότητα σε ασθένειες
- σχέδια βιοασφάλειας ανά μονάδα;

Παρότι έχουν αναπτυχθεί αξιόλογες αλυσίδες αξίας αγροδιατροφικών προϊόντων, με ιδιαίτερο δυναμισμό τα τελευταία χρόνια (π.χ. η αλυσίδα αξίας του τυριού **Φέτα**), τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και οι επιδόσεις των επιμέρους ‘κρίκων’ της αλυσίδας διαφοροποιούνται σημαντικά, **με την πρωτογενή παραγωγή να αντιμετωπίζει συνήθως πολλά προβλήματα, σε αντίθεση με την μεταποίηση, που εμφανίζει μια πιο δυναμική εικόνα.**

Επομένως επείγει

- η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρες τις αλυσίδες αξίας,
- η εξασφάλιση υψηλής ποιότητας και σταθερής παραγωγής πρώτης ύλης για τις βιομηχανίες τροφίμων-ποτών, και τις επιχειρήσεις τυποποίησης και εμπορίας πρωτογενών προϊόντων
- Η συνέχιση της κτηνοτροφικής παραγωγής για τη διατήρηση της οικονομικής δραστηριότητας και του κοινωνικού ιστού σε ορεινές περιοχές και περιοχές με φυσικά ή άλλα μειονεκτήματα.

Η χορήγηση των συνδεδεμένων ενισχύσεων πρέπει να συμβαδίζει με την βελτίωση της αποτελεσματικότητας,

διότι, μεγάλο μέρος του ελλείμματος ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας, μπορεί να καλυφθεί με τον περιορισμό της σπατάλης των χρησιμοποιούμενων συντελεστών παραγωγής, που θα οδηγήσει στην μείωση του κόστους παραγωγής και στην αύξηση του γεωργικού εισοδήματος.

Επομένως, η παροχή συνδεδεμένων ενισχύσεων, σε συνδυασμό με την παροχή εκπαίδευσης και συμβουλευτικής υποστήριξης, θα συμβάλει ποικιλοτρόπως στην επίτευξη του στόχου της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, της ποιότητας και της βιωσιμότητας.

Γεωργική Συμβουλευτική: Ζητήματα Αιχμής

Διαπιστώσεις από την Ημερίδα:

Γεωργική Συμβουλευτική: Θεωρία, Πράξη, Πολιτική
(ΓΠΑ, 8-5-2025)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

FARM BM

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Επιτακτική η ανάγκη για παροχή στοχευμένης και εξατομικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης για:

- Τον ορθολογικό σχεδιασμό και ευρύτερα την οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Την συνεχή παροχή των απαραίτητων τεχνικοοικονομικών συμβουλών προς τους αρχηγούς των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, για την τρέχουσα λειτουργία.
- Οι οικονομικές γνώσεις (συνδυαζόμενες με τις απαραίτητες τεχνικές γνώσεις) επιτρέπουν την ανάλυση του κόστους παραγωγής, τον εντοπισμό των χαρακτηριστικών της αγοράς, τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών πόρων και την ανάπτυξη στρατηγικών που μεγιστοποιούν την κερδοφορία και μειώνουν τους οικονομικούς κινδύνους των γεωργικών επιχειρήσεων/εκμεταλλεύσεων.

Η συμβουλευτική υποστήριξη και οι κατευθύνσεις για τις γεωργικές επενδύσεις:

- Πρέπει να υφίσταται ουσιαστική καθοδήγηση και συμβουλευτική υποστήριξη στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (ενδεχομένως και στη μεταποίηση) κατά τον σχεδιασμό των επενδύσεών τους.
- Θα πρέπει να υποστηρίζεται η επένδυση σε όλη τη διαδικασία, από την αρχική σύλληψη της ιδέας, μέχρι την υλοποίηση και την χρησιμοποίησή της.
- Ο επενδυτής πρέπει να απευθύνεται σε σύμβουλο, ο οποίος να διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικοοικονομικές γνώσεις και η συμβολή του θα πρέπει να συνεχίζεται και στη φάση της υλοποίησης και χρησιμοποίησης της επένδυσης.

Ο Ρόλος της Συμβουλευτικής στη διατροφή ακριβείας:

- Παρέχει επιστημονικά τεκμηριωμένα και εξατομικευμένα καθοδήγηση.
- Γεφυρώνει την εμπειρική γνώση με την επιστημονική ακρίβεια.
- Εκπαιδεύει τους κτηνοτρόφους ώστε να βελτιώνουν συνεχώς τις πρακτικές τους.
- Βασικό εργαλείο για βιωσιμότητα, ελαχιστοποίηση κόστους διατροφής, κερδοφορία, μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα και προστασία του περιβάλλοντος.

Ανάγκες για Γεωργική Συμβουλευτική στα Οικολογικά Προγράμματα (Ecoschemes):

α. Προγράμματα αμειψισποράς

β. Επιλογή φυτών φυτοκάλυψης (ξενιστών επικονιαστών και ωφελίμων) αλλά και περιοχών οικολογικής εστίασης

γ. Διαδικασία της κομποστοποίησης – εφαρμογή κομπόστ

δ. Περιβαλλοντική διαχείριση αγροοικοσυστημάτων

ε. Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία

με μια προϋπόθεση: για να γίνει αποδεκτή μια δράση που αποσκοπεί στην μείωση (και όχι την πλήρη κατάργηση) της χρήσης εισροών θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα σύστημα επιθεώρησης (auditing), ήτοι συμβουλών και ελέγχου.

α. Σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης

Σχέδιο διαχείρισης φυτοπροστασίας

Σχέδιο Διαχείρισης Θρέψης

Σχέδιο Διαχείρισης Άρδευσης

β. Εφαρμογές ψηφιακής γεωργίας για τη μέτρηση- παρακολούθηση – αξιολόγηση – διόρθωση.

Οι ανάγκες για Συμβουλευτική στα Φαρμακευτικά & Αρωματικά Φυτά

- Ανάπτυξη πολλαπλασιαστικού υλικού
- Δημιουργία και διατήρηση μητρικών φυτειών ενδημικών, αυτόχθονων και υπό εξαφάνιση Φ.Α.Φ.
- Σχεδιασμός πρωτοκόλλων αναπαραγωγής
- Τεχνική υποστήριξη για οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμες καλλιέργειες
- Επεξεργασία των τελικών προϊόντων
- Τυποποίηση, τιτλοδότηση και αυθεντικότητα των προϊόντων
- Κοστολόγηση παραγωγικής δραστηριότητας
- Έρευνες marketing και τοποθέτηση προϊόντων στην αγορά
- Εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων για παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία
- Εκπόνηση αναπτυξιακών μελετών

Ανάγκες για Γεωργική Συμβουλευτική στην Ευφυή Γεωργία:

- Χρήση αισθητήρων και δορυφόρων για την παρακολούθηση της κατάστασης και εξέλιξης των καλλιεργειών σε πραγματικό χρόνο.
- Ανίχνευση ασθενειών και εντόμων – εχθρών
- Ανίχνευση ελλείψεων θρεπτικών στοιχείων μέσω του εντοπισμού τροφοπενιών στο φύλλωμα της καλλιέργειας.
- Χαρτογράφηση ζιζανίων για τον ακριβή ψεκασμό ζιζανιοκτόνων, χρησιμοποιώντας διάφορους αλγορίθμους και τεχνικές επεξεργασίας δεδομένων.
- Εξοικονόμηση πόρων με την εφαρμογή ακριβούς ποσότητας νερού, λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
- Βελτιστοποίηση παραγωγής με προσαρμογή των καλλιεργητικών πρακτικών και υπολογισμό της κατάλληλης ημερομηνίας συλλογής της σοδειάς για βελτιστοποίηση της απόδοσης.
- Αξιολόγηση της βιομάζας, του ύψους της καλλιέργειας, του ρυθμού ανάπτυξης και γήρανσης, καθώς και άλλων χαρακτηριστικών των φυτών.
- Αξιολόγηση της γονιμότητας και των αναγκών του εδάφους για καλύτερο σχεδιασμό και λίπανση των καλλιεργειών.

Ανάγκες για Γεωργική Συμβουλευτική στην ευζωία των παραγωγικών ζώων:

Στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων μεθόδων παραγωγής, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερων ρυθμών παραγωγής και καλύτερων οικονομικών αποτελεσμάτων,

η οποία πρέπει να συνδυάζεται με πρακτικές που σέβονται την ευζωία των ζώων, στο γενικότερο πλαίσιο της εξασφάλισης της ασφάλειας και της υψηλής ποιότητας των παραγόμενων ζωικών προϊόντων, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διασφάλισης της αειφορίας.

Σάς ευχαριστώ πολύ!